

§ 13

Odborný posudok k strategickému dokumentu

(1) Odborný posudok k strategickému dokumentu môžu vypracovať iba fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré sú odborne spôsobilé (§ 60 a 61).

(2) Na vypracovaní odborného posudku sa nemôžu podieľať osoby, ktoré sa podieľali na vypracovaní návrhu strategického dokumentu alebo správy o hodnotení strategického dokumentu.

(3) Na vypracovaní odborného posudku sa môžu podieľať aj iné odborne spôsobilé osoby evidované podľa osobitných predpisov¹⁶⁾, ak to vyplýva z povahy vplyvu navrhovanej činnosti¹⁷⁾.

(4) Príslušný orgán určí spracovateľa odborného posudku na základe správy o hodnotení strategického dokumentu s prihliadnutím na záznam z verejného prerokovania a stanoviská podľa § 12 ods. 1 a 2, a to najneskôr do desiatich dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 12 ods. 1 a 2. O tejto skutočnosti zároveň informuje obstarávateľa. Pri určení spracovateľa odborného posudku príslušný orgán prihliada na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v odbore alebo oblasti činnosti podľa osobitného predpisu^{17a)}.

(5) Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie odborného posudku u odborne spôsobilej osoby určenej príslušným orgánom a doručí ho príslušnému orgánu v termíne podľa odseku 6.

(6) Odborne spôsobilá osoba vypracuje odborný posudok najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia o jej určení za spracovateľa odborného posudku.

(7) Obstarávateľ je povinný poskytnúť odborne spôsobilej osobe určenej podľa odseku 4 na jej žiadosť doplňujúce údaje nevyhnutné na vypracovanie odborného posudku, ktoré má k dispozícii.

(8) V odbornom posudku sa vyhodnotí najmä:

- a) úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu,
- b) stanoviská podľa § 12,
- c) úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- d) použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií,
- e) varianty riešenia strategického dokumentu,
- f) návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

(9) Odborný posudok vždy obsahuje návrh záverečného stanoviska podľa § 14.

- ¹⁶⁾ Napr. § 89 až 96 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 69 a 70 zákona č. 364/2004 Z. z., § 19 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, § 55 zákona č. 543/2002 Z. z., § 5 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.
- ¹⁷⁾ Napr. zákon č. 543/2002 Z. z. v z. n. p., zákon č. 364/2004 Z. z. v z. n. p., zákon č. 79/2015 Z. z., zákon č. 137/2010 Z. z. v z. n. p., zákon č. 39/2013 Z. z. v z. n. p.
- ^{17a)} § 42 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v z. n. p.

Súvisiace ustanovenia zákona o EIA

§ 12, § 14, § 60, § 61

Súvisiace vnútroštátne právne predpisy

§ 21 stavebného zákona

Súvisiace medzinárodné dohovory

Aarhuský dohovor

KOMENTÁR

Upravuje sa ďalšia veľmi dôležitá časť procesu posudzovania vplyvov strategických dokumentov a to odborný posudok, čomu napovedá názov ustanovenia „Odborný posudok k strategickému dokumentu“.

Odborný posudok, na rozdiel od správy o hodnotení strategického dokumentu, môže spracovať iba odborne spôsobilá osoba. Ide o osobu, ktorá spĺňa podmienky podľa § 60, ktoré zahrňujú predovšetkým žiadosť osoby o zapísanie do zoznamu odborne spôsobilých osôb, absolvovanie odbornej prípravy, úspešné absolvovanie skúšky a zaplatenie správneho poplatku.

Pre zamedzenie duplicity a vytvorenie atmosféry nezávislého hodnotenia sa zamedzuje personálnej duplicite pri vypracovaní správy o hodnotení, návrhu strategického dokumentu a posudku. Ustanovuje sa zákaz podieľať sa na vypracovaní posudku osobám, ktoré sa predtým podieľali na vypracovaní ostatných dokumentácií súvisiacich s procesom SEA.

Paragraf ďalej rieši určenie spracovateľa odborného posudku, termín, v ktorých má odborne spôsobilá osoba posudok vypracovať a spôsob, ako s ním má ďalej naložiť. Rieši sa aj poskytovanie informácií, potrebných na riadne vypracovanie posudku.

V záverečnej časti paragrafu sa rámcovo vymedzuje obsah posudku.

Ustanovuje sa, že odborný posudok v jeho konečnej podobe vždy obsahuje aj návrh záverečného stanoviska, čo je výstup z procesu SEA.

K odseku 1

Na rozdiel od vypracovania návrhu strategického dokumentu, oznámenia o ňom a vypracovania správy o hodnotení, môže odborný posudok k strategickému dokumentu vypracovať len odborne spôsobilá osoba. Odborne spôsobilou osobou sa môže stať ten, kto splní zákonom o EIA ustanovené podmienky: konkrétne ich uvádza § 61. Ide o absolvovanie odbornej prípravy, úspešné zloženie skúšky, podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu odborne spôsobilých osôb a zaplatenie správneho poplatku.

Odborne spôsobilou osobou môže byť ako fyzická osoba tak aj právnická osoba. Za právnickú osobu je v zozname odborne spôsobilých osôb zapísaný jej zodpovedný zástupca.

K odseku 2

Odborný posudok je dokument, ktorým sa overuje, či správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná riadne a obsahuje všetky ustanovené náležitosti. Spracovateľ posudku vyhodnotí stanoviská doručené k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu, posúdi úplnosť zistenia pozitívnych aj negatívnych vplyvov, použité metódy hodnotenia, zvolené varianty riešenia navrhovanej činnosti a návrh opatrení na vylúčenie alebo obmedzenie negatívnych účinkov strategického dokumentu.

Ako je z uvedeného zrejmé, ide o akúsi odbornú kontrolu a overenie doterajšieho postupu pri posudzovaní vplyvov strategického dokumentu. Z tohto dôvodu sa v odseku 2 zakazuje, aby sa na vypracovaní odborného posudku podieľali tie isté osoby, ktoré vypracovali alebo sa podieľali na vypracovaní návrhu strategického dokumentu alebo tie osoby, ktoré vypracovali alebo sa podieľali na vypracovaní správy o hodnotení tohto dokumentu.

V zákone o EIA je síce len uvedené, že zákaz sa vzťahuje len na osoby, ktoré sa podieľali na vypracovaní uvedených dokumentov, no z uvedeného je zrejmé, že musí ísť aj o tie osoby, ktoré dané dokumenty samé vypracovali. Jednak ide o vecnú logiku cieľa tohto zákazu – zamedziť tomu, aby vypracovanie dokumentácie a jej overenie (kontrolu správnosti predchádzajúcich krokov a jej odborné posúdenie) robili tie isté osoby. Na druhej strane ide aj o logiku vyplývajúcu zo zákazu. Keby totiž dokumenty, ktoré podliehajú vypracovaniu odborného posudku aj kompletne vypracovala len jedna osoba, možno povedať, že napriek jej výlučnému autorstvu sa na vypracovaní uvedenej dokumentácie táto osoba zároveň aj podieľala. Svojou činnosťou totiž

v zmysle významu slova „podieľať (sa)“ mala takáto osoba účasť na danej činnosti, pričom miera jej účasti môže byť aj stopercentná.

K odseku 3

Čo do rozsahu a obsahového zamerania môžu byť jednotlivé druhy strategických dokumentov veľmi rôznorodé. Táto skutočnosť je zrejماً už z definície toho, čo je predmetom strategického posudzovania, uvedenej v § 4 ods. 1. Na základe uvedeného je potom zrejماً, že na vypracovaní odborného posudku sa môžu podieľať (sčasti alebo úplne) aj odborne spôsobilé osoby, ktoré nezískali odbornú spôsobilosť na základe zákona o EIA, ale získali ju a sú evidované podľa ustanovení iných zákonov. Zároveň však táto ich odborná spôsobilosť musí byť v priamom súvisi a vyplývať z povahy navrhovanej činnosti, pre ktorú vytvára rámec daný strategický dokument. V tomto smere by bolo vhodné poukázať v zákone o EIA nielen na povahu navrhovanej činnosti, ale aj na to, že navrhovaná činnosť, uvedená v strategickom dokumente, je základom pre určenie odborne spôsobilej osoby, t.j. že určenie odborne spôsobilej osoby sa neriadi len povahou vplyvov, ale aj povahou navrhovanej činnosti uvedenej v strategickom dokumente alebo pre ktorú strategický dokument vytvára rámec na jej budúcu realizáciu.

Môže ísť o odborne spôsobilé osoby v rozličných oblastiach. Ustanovenie prostredníctvom poznámky pod čiarou odkazuje príkladmi na:

- odborne spôsobilú osobu na autorizovanú činnosť podľa zákona o odpadoch – tu upozorňujeme na skutočnosť, že od 1. januára 2016 nadobudne účinnosť zákon o odpadoch, ktorý autorizáciu prevzal v podstate v nezmenenom rozsahu (ide o udelenie autorizácie prevažne na spracovanie rôznych druhov odpadov), pričom sa len posunulo paragrafové znenie úpravy autorizácie v porovnaní s doteraz platným zákonom o odpadoch (zák. č. 223/2001 Z. z.). Kým doterajší zákon upravoval autorizovanú osobu, podmienky získania oprávnenia k jej výkonu a ďalšie súvisiace náležitosti v § 8 až 14, nový zákon o odpadoch obsahuje túto úpravu v § 89 až 96,
- vodohospodára a vodnú stráž podľa vodného zákona, ktorí musia spĺňať pre výkon svojej funkcie odborné predpoklady,
- oprávnený posudzovateľ podľa ustanovenia § 19 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov,
- odborne spôsobilá osoba podľa § 55 zákona o ochrane prírody,
- osoba, ktorá nadobudla odbornú spôsobilosť podľa ustanovenia § 5 zákona o IPKZ.

Uvedený výpočet odborných spôsobilostí nie je v poznámke pod čiarou uzavretý, takže k nemu môže byť priradená aj iná odborná spôsobilosť, ustanovená na zá-

klade iného zákona. Tento zákon nemusí byť výslovne uvedený v poznámke pod čiarou. Pokiaľ však ide o odbornú spôsobilosť, bezprostredne súvisiacu s povahou navrhovanej činnosti, pre ktorú posudzovaný strategický dokument vytvára rámec, je zrejme, že takáto odborne spôsobilá osoba (alebo inak nazvaná osoba, ktorá potrebuje pre výkon svojej pôsobnosti splniť osobitné kvalifikačné predpoklady) sa môže spolupodieľať na vytvorení odborného posudku len pre istý druh strategického dokumentu.

Druhá poznámka pod čiarou upresňuje podmienku, za ktorej sa môžu odborne spôsobilé osoby, ktoré získali svoje oprávnenie podľa osobitných predpisov podieľať na vypracovaní posudku. Ide o podmienku, že povaha možného vplyvu navrhovanej činnosti, pre ktorú strategický dokument vytvára rámec, musí zodpovedať takto získanej odbornej spôsobilosti. Podľa vymenovaných zákonov v poznámke pod čiarou ide o oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, vôd, odpadov a odpadového hospodárstva, integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania ŽP a oblasti ovzdušia. Výpočet je, podobne ako v predchádzajúcej poznámke pod čiarou, len demonštratívny (príkladný) a preto môže ísť aj o iné typy odborných spôsobilostí, upravené v iných zákonoch, než v tých, ktoré sú uvedené v poznámke pod čiarou k odkazu 17.

K odseku 4

Spracovateľa odborného posudku určuje príslušný orgán. Neurčuje si ho obstarávateľ strategického dokumentu, podobne ako pri určení spracovateľa správy o hodnotení. Určuje sa, z akých dokumentov príslušný orgán pri svojej úvahe o určení spracovateľa odborného posudku vychádza a na čo príslušný orgán prihliada pri ustanovovaní tzv. „posudkára“ čiže spracovateľa odborného posudku.

Základným dokumentom, z ktorého príslušný orgán pri určení posudkára vychádza je správa o hodnotení strategického dokumentu. Z nej možno spoľahlivo určiť celkové obsahové zameranie strategického dokumentu, navrhované činnosti, pre ktoré sa daným dokumentom vytvára rámec a vplyvy dokumentu na ŽP. Príslušný orgán zároveň prihliada na záznam z verejného prerokovania, kde mohli odznieť relevantné stanoviská verejnosti, týkajúce sa obsahového zamerania strategického dokumentu, činností, ktoré sa v jeho dôsledku budú navrhovať, ako aj potenciálnych vplyvov. Prihliada aj príslušný orgán aj na stanoviská dotknutých orgánov verejnosti a dotknutých obcí, vyjadrujúcich svoje stanoviská k správe o hodnotení z odborného, aktivistického, záujmového a miestneho pohľadu.

Príslušný orgán je povinný určiť konkrétneho posudkára najneskôr do desiatich kalendárnych dní odo dňa, kedy uplynie posledná z lehôt stanovených na podávanie stanovísk k správe o hodnotení dotknutými orgánmi, obcami a verejnosťou.

Pre výslednú kvalitu posudku, ktorý by mal predstavovať odborný a kvalifikovaný podklad hodnotiaci úroveň správy o hodnotení, musí príslušný orgán pri určovaní konkrétnej odborne spôsobilej osoby prihliadať na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v nejakom odbore činnosti alebo oblasti činnosti podľa osobitného zákona. V danom prípade poznámka pod čiarou odkazuje na vyhotovovateľa programu starostlivosti o lesy podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch. Všeobecne to však platí aj pre iné odborné spôsobilosti, hoci nie sú v danom prípade v poznámke pod čiarou uvedené iné právne predpisy a poznámka pod čiarou nie je v tomto prípade ani daná príkladmo. Uvedenú úvahu možno odvodiť zo znenia odseku 3, ktorý inými slovami poukazuje na všeobecne iné odborné spôsobilosti, získané na základe osobitných zákonov.

Po ustanovení posudkára príslušný orgán povinne informuje obstarávateľa o skutočnosti, že ho ustanovil. Podľa zákona o EIA síce nemá príslušný orgán ustanovenú povinnosť upovedomiť obstarávateľa o konkrétnom mene spracovateľa odborného posudku, ale len o skutočnosti, že ho v zákonom ustanovenej lehote určil, v súlade s kritériami a podmienkami uvedenými v odsekoch 1 až 4. Vzhľadom na znenie odseku 5 je však zrejmé, že príslušný orgán informuje obstarávateľa aj o konkrétnom mene posudkára.

K odseku 5

Vypracovanie odborného posudku už zabezpečuje obstarávateľ, nie príslušný orgán. Tomu zákon zveruje len určenie konkrétnej odborne spôsobilej osoby, ktorá bude posudok vypracovávať. Po vypracovaní posudku odovzdá posudkár výsledok svojej práce – odborný posudok obstarávateľovi a ten ho následne doručí príslušnému orgánu do 30 dní odo dňa, kedy bola odborne spôsobilá osoba oboznámená o skutočnosti, že bola určená za spracovateľa odborného posudku. Túto skutočnosť zabezpečuje príslušný orgán a to doručením oznámenia o určení posudkára.

Ustanovenie lehoty týmto spôsobom nie je úplne najšťastnejšie zvolené. Dôvodom je skutočnosť vzájomného skríženia dvoch lehôt. Podľa odseku 6 má posudkár lehotu na vypracovanie odborného posudku 30 kalendárnych dní, nasledujúcich po dni doručenia oznámenia zo strany príslušného orgánu o tom, že bol určený na jeho vypracovanie. V tej istej lehote je obstarávateľ povinný doručiť vypracovaný odborný posudok príslušnému orgánu. Ak by sa vypracovateľ posudku rozhodol využiť svoju lehotu na 100% môže dôjsť k situácii, že obstarávateľ nemusí stihnúť splniť si svoju zákonom o EIA ustanovenú povinnosť doručiť odborný posudok príslušnému orgánu v tej istej lehote – do 30 dní od doručenia oznámenia o určení odborne spôsobilej osoby za spracovateľa odborného posudku.

K odseku 6

Ustanovuje sa maximálna lehota na vypracovanie odborného posudku, ktorá by nemala byť dlhšia než 30 kalendárnych dní nasledujúcich po dni, kedy bola spracovateľovi odborného posudku doručená správa (list) od príslušného orgánu o tom, že bola určená za spracovateľa odborného posudku.

K odseku 7

Pokiaľ by spracovateľovi odborného posudku k jeho vypracovaniu nepostačovali dokumenty a informácie, ktorými disponuje (návrh strategického dokumentu, správa o hodnotení, záznam z verejného prerokovania, stanoviská verejnosti, dotknutých orgánov a dotknutých obcí, vlastné zdroje informácií) na vypracovanie kvalifikovaného a odborného výstupu je posudkár oprávnený požiadať obstarávateľa o doplňujúce informácie. Obstarávateľ je povinný posudkárovi tieto informácie na žiadosť poskytnúť, okrem prípadu, že takéto informácie sám obstarávateľ nemá k dispozícii a nevie ich ani sám získať.

K odseku 8

Upravuje sa obsah odborného posudku. Z jednotlivých hlavných obsahových náležitostí je zrejmé, že ide o hodnotiaci dokument. Vyhodnocuje závery jednotlivých, do momentu začatia vypracovania odborného posudku vykonaných, procesných krokov priebehu posudzovania vplyvov strategického dokumentu ako aj úplnosť zistenia vplyvov strategického dokumentu na ŽP a navrhované opatrenia a podmienky pre minimalizáciu alebo zamedzenie škodlivých a nežiaducich vplyvov strategického dokumentu na ŽP.

V odbornom posudku sa zhodnotí, či správa o hodnotení je úplná a obsahuje všetky náležitosti v rozsahu a obsahu určenom prílohou č. 4. Posudkár vyhodnotí aj každé z doručených stanovísk k správe o hodnotení zo strany dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti. V zmysle existujúcej judikatúry je zrejmé, že posudok by mal vyhodnotiť každú uplatnenú pripomienku osobitne, pričom pri jej neakceptácii, resp. odmietnutí by mal presvedčivo odborne argumentovať, prečo sa k tej ktorej konkrétnej pripomienke neprihliada, t. j. aké sú konkrétne dôvody odmietnutia uplatnenej pripomienky, pričom určite nestačí uviesť príliš všeobecné odmietnutie typu „neakceptovaná z dôvodu zjavnej neodôvodnenosti“ a pod. Posudok by mal tiež obsahovať vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných aj záporných vplyvov strategického dokumentu na ŽP. Túto podmienku považujeme za pomerne komplikovane splniteľnú, keďže často je úplnosť všetkých vplyvov či už navrhovaného dokumentu alebo navrhovanej činnosti exaktne nepredvídateľná. Malo by teda ísť vždy len o úplnosť zistiteľnú s ohľadom na úroveň dokumentácie a faktov, ktoré má daná odborne spôsobilá osoba

k dispozícii s prihliadnutím k odbornej spôsobilosti posudkára. Ten by zároveň mal vyhodnotiť vzájomné pôsobenie zistených vplyvov strategického dokumentu z hľadiska úplnosti. Pre úplnosť platí, že nemôže ísť o úplnosť definitívnu a absolútnu, keďže tá sa prejaví až po prijatí strategického dokumentu a následnej realizácii navrhovaných činností, pre ktoré strategický dokument vytvára predpoklady, dá sa zistiť len úplnosť vzájomného pôsobenia vzhľadom na úroveň dostupnej dokumentácie, informácií a odbornej erudície posudkára. V odbornom posudku sa vyhodnocujú aj použité metódy hodnotenia vplyvov a úplnosť vstupných informácií, použité varianty riešenia strategického dokumentu a navrhované opatrenia a podmienky minimalizujúce alebo znižujúce nepriaznivé vplyvy strategického dokumentu na ŽP.

K odseku 9

Podstatnou časťou odborného posudku je návrh záverečného stanoviska. Návrh záverečného stanoviska, výstupu zo strategického posudzovania teda vypracúva vždy posudkár a tento návrh tvorí povinnú a neoddeliteľnú časť posudku.

V tomto zmysle stojí za úvahu poznamenať, že pre dostatočne kvalitné zabezpečenie odborne kvalifikovaného výstupu by sa žiadalo priamo v zákone o EIA úplne zabezpečiť určenie a vypracovanie odborného posudku od osoby obstarávateľa. Týmto krokom by sa vylúčilo možné ovplyvňovanie posudkárov zo strany obstarávateľov.

§ 14

Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu

(1) Príslušný orgán v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia¹⁸⁾ vypracuje záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu do 15 dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 13 ods. 6.

(2) V záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu príslušný orgán okrem celkového hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie uvedie, či odporúča, alebo neodporúča jeho prijatie, prípadne za akých podmienok, ako aj požadovaný rozsah jeho sledovania a vyhodnocovania podľa § 16.

(3) Podrobnosti o obsahu a štruktúre záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu obsahuje príloha č. 6.

(4) Príslušný orgán doručí záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v lehote podľa odseku 1 obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, ak ide o strategický dokument s miestnym dosahom, aj dotknutej obci a zverejní ho na webovom sídle ministerstva.

(5) Dotknutá obec zverejní záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v lehote do troch pracovných dní od jeho doručenia v mieste obvyklým spôsobom a oznámi, kde a kedy možno doň nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

¹⁸⁾ § 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Súvisiace ustanovenia zákona o EIA

§ 13, § 15, § 16, príloha č. 6

Súvisiace vnútroštátne právne predpisy

§ 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Súvisiace európske právne predpisy

čl. 8 a 9 smernice SEA

KOMENTÁR

Záverečné stanovisko tvorí posledný výstup, ukončujúci fázu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na ŽP a zdravie obyvateľstva. Zákon o EIA pred jeho vydaním v súlade so smernicou SEA umožňuje zapojiť sa do jeho tvorby a prípravy celému radu subjektov od obstarávateľa cez dotknuté orgány, vyjadrujúce svoje odborné stanoviská až po dotknutú obec, potenciálne dotknuté vplyvom pripravovaného strategického dokumentu až po verejnosť, ktorej členom sa umožňuje verejne aj písomne vyjadriť svoje postoje, v prípade, že títo prejavia aktívny občiansky záujem.

Súčasťou výstupu z procesu odporúčania je aj jednoznačné odporúčanie v prospech prijatia posudzovaného návrhu strategického dokumentu alebo vyjadrenia neodporúčajúceho jeho prijatie spoločne s vyjadrením podmienok, za akých sa prijatie odporúča, prípadne neodporúča.

Záverečným stanoviskom ale zároveň nekončí vzťah strategického dokumentu a jeho vplyvu na zdravie a ŽP, pretože súčasťou obsahu záverečného stanoviska je rozsah jeho sledovania po prijatí a vyhodnocovania podmienok, za akých bol schválený.

Upravujú sa aj náležitosti spojené s doručením záverečného stanoviska a jeho zverejnením.

K odseku 1

Príslušný orgán je inštitúcia určená zákonom o EIA na vypracovanie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu. Toto stanovisko nevypracúva úplne samostatne, keďže zákon o EIA určuje, že príslušný orgán tak má urobiť v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia. Poznámka pod čiarou odkazuje všeobecne na § 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., ale v danom ustanovení sú vymenované všetky orgány, ktoré možno označiť za orgány ochrany zdravia. Až z konkrétnych ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. je zrejmé, že pôjde o Úrad verejného zdravotníctva, pokiaľ ide o národnú alebo regionálnu úroveň alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva, pokiaľ ide o regionálnu alebo miestnu úroveň.

Lehota na vypracovanie záverečného stanoviska je 15 kalendárnych dní od uplynutia 30-dňovej lehoty na vypracovanie a odoslanie posudku príslušnému orgánu zo strany obstarávateľa. Ako je zrejmé z § 13 ods. 9, odborný posudok musí obsahovať už vypracovaný návrh záverečného stanoviska.

K odseku 2

Obsahom záverečného stanoviska je komplexné zhodnotenie všetkých vplyvov strategického dokumentu na ŽP a zdravie. Zhodnotenie sa teda nevzťahuje len na nepriaznivé či negatívne vplyvy, ale aj na pozitívne prínosy (benefity) pripravovaného strategického dokumentu na ŽP a zdravie. Po komplexnom zhodnotení vplyvov by záverečné stanovisko malo obsahovať odporúčanie príslušného orgánu prijať (schváliť) návrh strategického dokumentu alebo odporúčanie takýto návrh dokumentu neprijať. Súčasťou odporúčania môže byť aj stanovenie podmienok prijatia takéhoto strategického dokumentu, prípadne stanovenie podmienok, za ktorých sa jeho prijatie neodporúča.

Súčasťou záverečného stanoviska by mala byť aj monitorovacia a vyhodnocovacia časť, stanovujúca rozsah sledovania a vyhodnocovania podmienok a odporúčaní vyslovených v záverečnom stanovisku v čase nasledujúcom po prijatí (schválení) strategického dokumentu. Bližšie rozoberá túto časť záverečného stanoviska § 16.

K odseku 3

Obsahové náležitosti záverečného stanoviska a jeho štruktúru obsahuje príloha č. 6.

Príloha č. 6 obsahuje pomerne podrobný prehľad celého priebehu posudzovania strategického dokumentu. Sú v ňom uvedené údaje o obstarávateľovi dokumentu, dostatočne presne ho identifikujúce, ako aj informácie o strategickom dokumente, vrátane jeho názvu, charakteru, vymedzenia hlavných cieľov a jeho opisu. Vyžaduje

je sa aj podrobné opísanie doterajšieho priebehu procesu posudzovania, vyhodnotenie jednotlivých doručených stanovísk (správne by mala byť vyhodnotená každá doručená pripomienka), opis verejného prerokovania a jeho záverov. Hlavnou časťou je zhodnotenie všetkých vplyvov strategického dokumentu, vrátane celkového hodnotenia vplyvov na európsku sústavu chránených území. V záveroch by malo byť vyjadrené jasné odporúčanie alebo neodporúčanie vo vzťahu k ďalšiemu prijímaniu strategického dokumentu a v prípade odporúčania aj uvedenie konkrétneho odporúčaného variantu, odporúčania na úpravu obsahu dokumentu vrátane jeho dopracovania či prepracovania. Záverečné stanovisko musí byť odôvodnené. Súčasťou záverečného stanoviska musí byť návrh monitoringu, teda fázy nasledujúcej po prijatí strategického dokumentu. Dôležitou súčasťou záverečného stanoviska je vyhlásenie, ktoré celkovo (sumárne) uvedie, ako boli environmentálne aspekty zahrnuté do obsahu dokumentu, akým spôsobom sa zohľadnili uplatnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, aké boli výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody pre výber konkrétneho variantu schváleného dokumentu a ich porovnanie s ostatnými variantmi a informáciu o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom (ako sa budú vykonávať, kto ich bude vykonávať, prečo sa rozhodlo o konkrétnych opatreniach vo vzťahu k ŽP a zdraviu). V záverečnom stanovisku nesmie chýbať podrobná informácia o dotknutej verejnosti, a jej účasti v priebehu posudzovania vplyvov. V závere sa nachádzajú potvrdzujúce informácie, označenie príslušného orgánu, spracovateľov záverečného stanoviska, podpis zástupcu príslušného orgánu, pečať, miesto a čas vydania záverečného stanoviska.

K odseku 4

Po vypracovaní záverečného stanoviska ho príslušný orgán, ako jeho konečný spracovateľ, doručí obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu, všetkým dotknutým orgánom a v prípade strategického dokumentu s miestnym dosahom aj každej dotknutej obci. Zároveň ho zverejní na internetovej stránke MŽP SR.

Lehota na doručenie je rovnaká ako lehota na vypracovanie strategického dokumentu. Je to 15 dní odo dňa doručenia posudku príslušnému orgánu. Táto lehota by však mala byť zvolená vhodnejšie, a to tak, aby sa rešpektovala plná lehota poskytnutá zákonom o EIA na vypracovanie záverečného stanoviska. Pri ustanovení súčasnej podmienky na rozoslanie záverečného stanoviska v tej istej lehote ako je lehota na jeho vypracovanie totiž nemôže byť umožnené vyčerpanie poskytnutej lehoty na vypracovanie, pretože zároveň v tej istej lehote musí byť záverečné stanovisko doručené vymenovaným subjektom procesu posudzovania.

K odseku 5

Po doručení záverečného stanoviska dotknutej obci je táto povinná zverejniť celé záverečné stanovisko v mieste obvyklým spôsobom a to v lehote do troch pracovných dní nasledujúcich po dni jeho doručenia obci. Ide o záverečné stanoviská, ktoré sa týkajú strategických dokumentov s miestnym dosahom. Okrem zverejnenia záverečného stanoviska je dotknutá obec povinná zverejniť doplnkové informácie, týkajúce sa toho, kde a kedy možno do záverečného stanoviska nahliadnuť a robiť si z neho odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady záujemcu si z neho zároveň zhotoviť kópie. Z povahy celého procesu možno usúdiť, že tieto možnosti by mali byť voči prípadným záujemcom čo najústretivejšie a nediskriminačné. Nemalo by ísť teda o príliš zužujúco poskytnutý čas na prezretie si záverečného stanoviska a prácu s ním.

§ 15**Schvaľovanie strategického dokumentu**

(1) Ak ide o prípravu a schvaľovanie strategického dokumentu, musí sa prihliadať na existenciu aj obsah záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu.

(2) Schvaľujúci orgán nemôže bez záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu podľa § 12 alebo bez doložky vplyvov na životné prostredie podľa § 17 ods. 14 schváliť strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania. Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

(3) Strategický dokument, ktorý pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným dokumentom alebo činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území, môže schvaľujúci orgán schváliť, len ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov preukáže, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu takého územia z hľadiska cieľov jeho ochrany, ak odsek 4 neustanovuje inak.

(4) Ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov preukáže nepriaznivý vplyv strategického dokumentu na integritu územia sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a ak neexistujú alternatívne riešenia bez nepriaznivého vplyvu alebo ak takéto nie sú s menším nepriaznivým vplyvom, strategický dokument sa môže schváliť len z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a za podmienky uloženia kompenzačných opatrení podľa osobitného predpisu^{18a}). Ak sa na príslušnom území vyskytujú prioritné biotopy alebo prioritné druhy, strategický dokument možno schváliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho